

Arrasate Industriarekin loturik

Arrasatek industriarekin duen lotura gorde nahi du aurrerantzean ere. Industria sendotuz joan da gerra ondotik gaur egun arte. Arrasateko Kooperatiba eredu-garria izan da, eta etorkizuneko industria antolatzerakoan funtsezkoa izango da hori kontuan hartzea.

1906an sortu zen Union Cerrajera, eta herriko langile gehienak biltzen zituen. Vergarajauregi, Resusta Cia eta Cerrajera Guipuzcoana enpresak elkartu ostean jaio zen enpresa berria. Herriari enplegua eta biztanleriaren handitzea ekarri zion industriak. Biztanle kopurua bikoiztu egin zen mendearen lehen 35 urteetan, bizitzeko leku duinik eskaintzen ez zen arren. Industriak ekarri zuen trenbidea, eta hark jendearen ugaltzea areagotu zuen. Union Cerrajera handitu ahala, lehengaiak garraiatzeko arazoak gero eta gehiago ziren. Bergarako eta Arrasateko Labe Garaiek eskaera egin zuten trenbidea herriraino eramateko. Gatzagaraino iristen zen Anglo-Vasco-Navarro trenaren ibilbidea luzatu zuten. 1919ko irailaren 13an inauguratu zen.

1936ko gerrarekin, Arrasateko industria erabat militarizatu zen garai-leen beharrei egokitzeko. 1941ean Jose Mari Arizmendiarretak herriko hainbat giza eta enpresa talde elkartu zituen aldaketak egiteko asmoz. Enpresa formula berria sortu zen: kooperatibismoa.

Bitartean, etengabe handitzen ari zen Arrasate. Etxebizitza arloan, baina, ez zen aurreratzen. 40ko hamarkadan herrian ezkondu ziren 450 bikoteetatik 150ek baino ez zuten etxebizitza berria lortu. 1956 urtetik aurrera izandako inmigrazioak azpiegitura, ur eta elektrizitate gabezia areagotu zuen. Biztanleriaren handitze

Fitxa teknikoa:

- Gipuzkoako udalerria, Deba Garaian. • 25.504 biztanle, arrasatearrak. 80 hamarkada arte biztanleriak gora egin arren, behera egin du azken urteotan: 1900ean 3.273 biztanle zituen, 1935ean 7.279, 1950ean 10.014 eta 1991n 25.504. • Iparraldean Elorrio eta Bergara daude, ekialdean Oñati, hegoaldean Aretxabaleta eta mendebaldean Aramaio. • Populazioaren bi herenak industrian ari dira, eta beste herena zerbitzu sektorean. • Irisbideak: Eibar-Gasteiz errepidea eta Elorriotik Oñatirako errepidea. Autobusak Donostia, Gasteiz eta Bilbotik. • Informaziorako telefonoa: 770900.

hori Ulgor enpresaren sorrerak eragin zuen. Kooperatibismoak 5.000 langile elkartzen zituen Leintz bailaran. Enpresa txiki ugari sortu zen Arrasaten 1960 urtearen inguruan, eta herria oso egoera ekonomiko onean jarri zuten.

70ko hamarkadako krisi ekonomikora arte Union Cerrajera izan zen

herriaren ardatza. Enpresa hori, baina, gainbehera erori zen, eta mundu osoan eredu-garri izan zen kooperatibismoa indartzen joan zen. Kooperatiba horiek, zenbait enpresa txikirekin batera aurrera egiteko beharrezkoa zen teknologia garatzeko elkartu ziren, ikerketa lanak elkarlanean egiteko.

Ikerketen garrantzia

Union Cerrajera erori ostean, teknologian eta ikerketan punta-puntako bihurtu zen Arrasate, betiere kooperatibismoarekin lotuta. Ikerlan ikerketa zentroak ospe eta garrantzi handia lortu du mundu osoan. Ikerketa lan horiek bultzatuta manufaktura arloko industriek indar berezia hartu dute munduko merkatuan. Arrasateko kooperatiben taldea (MCC) eta JMA zerrailagintza enpresa dira lekukorik handienak.

Horren guztiaren garapenean leku berezia hartu du irakaskuntzak. Udazkenean jarriko da martxan Mondragon Unibertsitatea. Baina aspaldikoa da irakaskuntza eta enpresa uztartzeko ahalegina Arrasaten. 1939an langileak hezteko eta haien semeak prestatzeko Lanbide Eskola eratu zuen Union Cerrajerak. 1960an goi mailako batxilerra jarri zen abian.

Industriaren garapena funtsezkoa izango da aurrerantzean ere Arrasaten, eta hurrengo menderako erronka nagusia da, azken mendean bezala industriarik falta ez dadin.

Ugarte konpainiako langileak 1917ko uztailaren 17an. Etorkizunean ere arrasatearrek industriari loturik jarraitu nahi dute.

ARRASATEKO UDALA

arrasatearren garapenaren zerbitzura.